

Kiertotalouden ajankohtaisia Väylävirastossa

UUMA-vuosiseminaari 27.11.2024
Henna Teerihalme

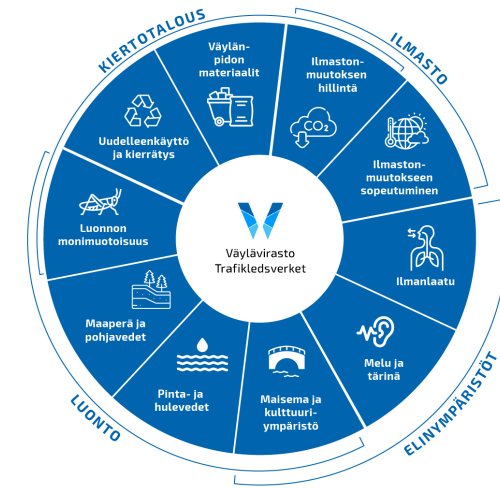

Väylävirasto
Trafikledsverket

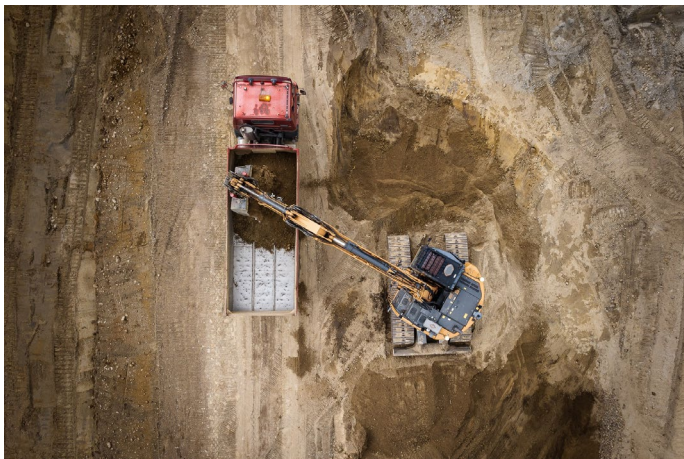

Väyläviraston ympäristöperiaate:

Edistämme hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista sekä vahvistamme kiertotalouden periaatteita toiminnassamme. Kehitämme ja otamme käyttöön resurssiviisaita ja elinkaarikestäviä väylänpidon materiaaleja ja tuotteita, palveluita sekä toimintamalleja.

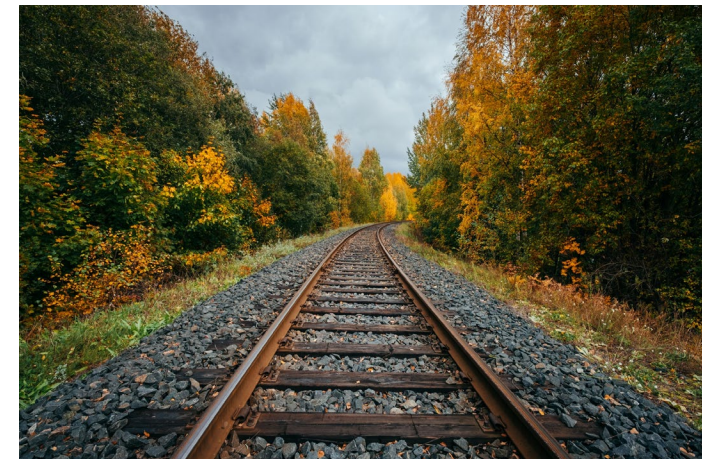
Kiertotaloudessa tämä tarkoittaa esimerkiksi:

Maa- ja kiviainesten hyödyntämistä ja hallintaa kehitetään kiertotalousperiaatteiden mukaisesti (massojen hyödyntäminen, massakoordinaatio, uusiomateriaalit).

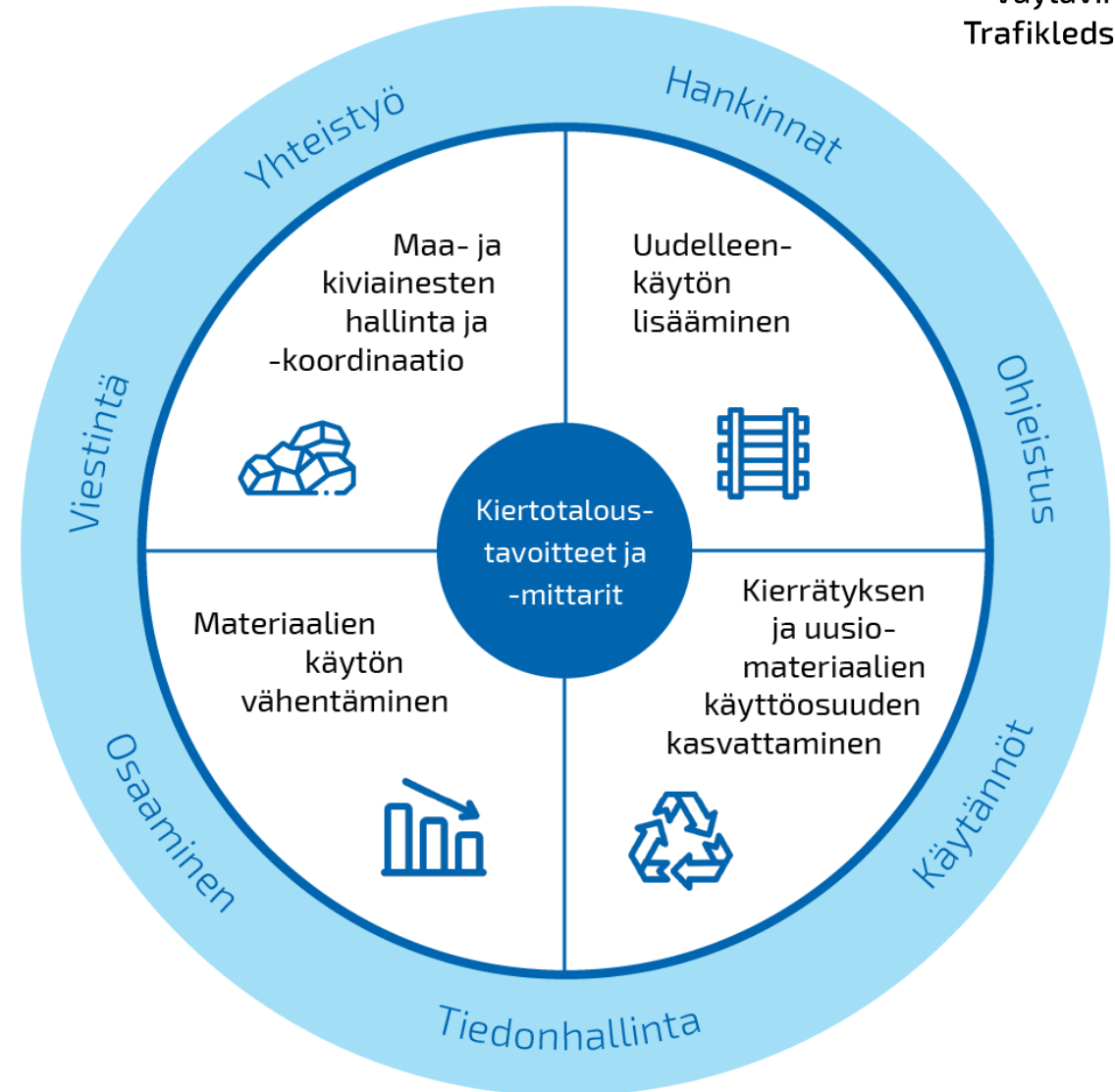
Resurssitehokkaassa materiaalien käytössä kehitetään pitkäikäisyyttä, kunnossapidettävyyttä, uudelleenkäytettävyyttä ja ehkäistään jätteen syntyä.

Infraan sitoutuneiden materiaalien arvo pyritään säilyttämään (oikea-aikainen kunnossapito, uudelleenkäytön kehittäminen, kiertotalouskoordinaatio).

Väyläviraston kiertotaloustavoitteet ja toimenpidetarjotin

- Valmisteltu toimintasuunnitelman mukaisesti 2024
- Kattaa suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon kolmella väylämuodolla
- Tavoitteet ja toimenpidetarjotin 2025-2035
- Vielä luonnoksena, parhaillaan johtoryhmäkäsittelyissä

Väyläviraston kiertotaloustavoitteita

Hankkeiden maa- ja kiviainesten hyödyntämistä ja hallintaa kehitetään kiertotalousperiaatteiden mukaisesti.

Massakoordinaatiota lisätään eri toimijoiden välillä.

Maa- ja
kiviainesten
hallinta ja
-koordinaatio

Uudelleen-
käytön
lisääminen

Uudelleenkäyttöön soveltuvia materiaaleja tunnistetaan ja niiden uudelleenkäyttöä ohjeistetaan.

Materiaalien uudelleenkäytön koordinaatiota kehitetään ja systematisoidaan.

Suunnittelussa uudelleenkäyttömahdollisuuksia tarkastellaan yhtenä vaihtoehtona.

Tavoitteet

Lisätään resurssitehokkuutta ja vähennetään luonnonvarojen ylikulutusta.

Kehitetään rakenteiden ja rakennusosien pitkäikäisyyttä ja vahvistetaan elinkaarinäkökulmaa.

Materiaalien
käytön
vähentäminen

Kierrätyksen
ja uusio-
materiaalien
käyttöosuuden
kasvattaminen

Purettavat materiaalit hyödynnetään tehokkaasti.

Uusiomateriaaleilla korvataan monipuolisesti ja tehokkaasti hankealueen ulkopuolelta tuotavia neitseellisiä materiaaleja.

Väyläviraston kiertotaloustavoitteita

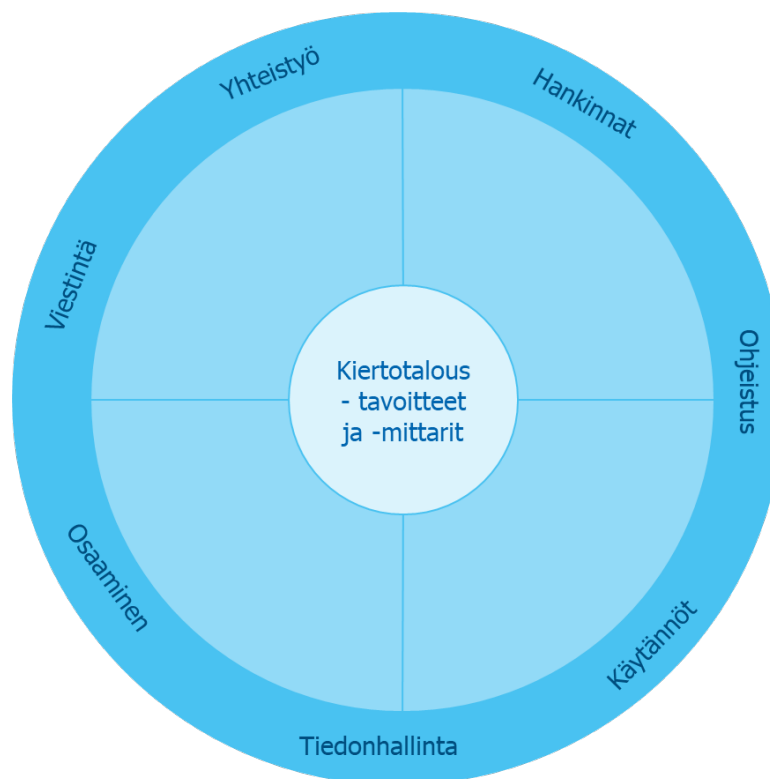
Väyläviraston kiertotaloustavoitteet ovat selkeät.

Väylävirastolla on määriteltyjä kiertotalouden tunnuslukuja ja seuranta ohjaa toimintaa ja päätöksentekoa.

Väylävirastossa tehdään yhteistyötä koko alan kanssa väylänpidon kiertotalouden edistämiseksi.

Kiertotalousosaamista kehitetään.

Tiedonhallinnan kehittämisellä mahdollistetaan materiaalien kiertotalouden mukainen omaisuudenhallinta.

Hankintamenettelyjä kehitetään kiertotaloutta vauhdittaviksi. Myös hankkeen aikana syntyvät kiertotalousratkaisut saadaan hyödynnettyä.

Edistetään koko infra-alan kiertotalousosaamisen kehittymistä.

Kiertotalous suunnittelu- ja rakentamishankkeissa muodostaa selkeän ja tavoitteellisen kokonaisuuden.

Kiertotalouden green deal

- YM julkisti kiertotalouden green dealin sitoumusmallin syyskuussa
- Vapaaehtoinen sitoumus, jossa sitoudutaan
 - vähentämään luonnonvarojen käyttöä,
 - asettamaan vaikuttavia tavoitteita ja
 - tekemään toimenpiteitä, jotka edistävät vähähiilistä kiertotaloutta.
- Väylävirasto valmistele sitoumusta, vahva yhteys kiertotalouden työohjelmaan → luonnoksessa:
 - Kiertotalouden tunnusluvut ja mittarointi, kiertotalouskriteerit, kiertotalousnäkökulman vahvistaminen suunnittelussa
 - Materiaali- ja massakoordinaatio hankkeissa, ratamateriaalien uudelleenkäytön tehostaminen

Väylävirasto
Trafikledsverket

kiertotalouden
green deal

Kiertotaloussuunnitelman sisältö ja laadinta

Väyläviraston ohjeita **XX/2024**

- Uusi ohje, voimassa **X.X.2024** alkaen. Yhteyshenkilö: Henna Teerihalme
- Tavoitteena varmistaa kiertotalouden systemaattinen ja oikea-aikainen huomiointi Väyläviraston tie- ja ratahankkeiden eri suunnitteluvaiheissa.
- Tarkoituksena ohjata tie- ja ratahankkeiden kiertotaloussuunnittelua. Kuvattu kiertotalouden mukaisia suunnitteluratkaisuja, kiertotaloussuunnittelun toimenpiteitä ja kiertotaloussuunnitelman sisältöä eri suunnitteluvaiheissa.
- Soveltuu käytettäväksi uusien tie- ja ratayhteyksien rakentamishankkeissa ja olemassa olevien teiden ja rautateiden parantamis- ja leventämishankkeissa.
- Täydentää nykyisiä Väyläviraston ohjeita. Esimerkiksi uusiomateriaaliohjeistus säilyy ja siihen vain viitataan tässä ohjeessa.

Väylävirasto
Trafikledsverket

LUONNOS 24.10.2024

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väyläviraston ohjeita

**KIERTOTALOUSSUUNNITEL-
MAN SISÄLTÖ JA LAADINTA**

Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus, kiertotaloussuunnitelma

Kiertotaloussuunnitelman tarkoituksena on huomioida kiertotalous systemaattisesti ja oikea-aikaisesti radan investointihankkeiden toteutuksessa. Kiertotaloussuunnitelma sisältää tiedot hankkeella syntyvien materiaalien määrästä, laadusta ja sijainnista, niiden suunnitelluista käyttö- ja sijoituskohteista, kuvaukset kartoitetuista kiertotalousratkaisuista sekä ohjeistukset urakoitsijalle hankkeella toteutettavista ratkaisuista ja syntyvien materiaalien käsittelystä.

Sisällysluettelo

1 Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus.....	2
2 Hankkeella syntyvät materiaalit ja niiden käyttökohteet.....	2
3 Ratkaisujen kuvaukset ja ohjeet urakoitsijalle.....	4
3.1 Kiskot	4
3.1.1 Kiskot, hyväkuntoiset, Jyväskylä-Lievestuore.....	4
3.1.2 Kiskot, huonokuntoiset, Jyväskylä-Lievestuore	4
3.1.3 Kiskot, Lievestuore-Pieksämäki	5
3.2 Ratapolkyt.....	6
3.2.1 Betonipolkyt, hyväkuntoiset, Jyväskylä-Pieksämäki	6
3.2.2 Betonipolkyt, huonokuntoiset, Jyväskylä-Pieksämäki, aurinkovoimala	6
3.2.3 Betonipolkyt, huonokuntoiset, Jyväskylä-Pieksämäki, betonimurske.....	7
3.2.4 Puupolkyt, Jyväskylä-Pieksämäki.....	7
3.3 Massat	8
3.3.1 Raidesepeli, Jyväskylä-Pieksämäki	8
3.3.2 Massat, alle ylemmän ohjearvon, Jyväskylä-Pieksämäki	8
3.3.3 Massat, puhtaat, alle kynnyсарvon, Jyväskylä-Pieksämäki	9
3.3.4 PIMA, yli ylemmän ohjearvon, Jyväskylä-Pieksämäki.....	9
3.3.5 Vieraslajimassat, Jyväskylä-Pieksämäki.....	10
3.4 Muut.....	11
3.4.1 Turvalaitteet, Jyväskylä-Pieksämäki.....	11
3.4.2 Routalevyt, Jyväskylä-Pieksämäki	11

Esimerkki: Jyväskylä-Pieksämäki – perusparannushankkeen kiertotaloussuunnitelma

Ajankohtaisia lyhyesti

- Kiertotalousosaamisen kriteerin ensimmäinen versio viety hankintojen malliasiakirjoihin
- Massojen hallinnan ja massakoordinaation nykytila Väylävirastossa – DI-työ käynnissä
- Raidesepelin kiertotalous – DI-työ käynnistynyt
- Uusiomateriaalikohteiden vastuunjakotaulukko – rakennuttajan projektikäsikirjaan?
- Jätteenpolton kuonan yhteinen koerakennuskohde? –tilaisuus 26.11.

Väyläviraston kiertotalousiltapäivä 22.1.2025

→ [Ilmoittautuminen](#)

Väylävirasto
Trafikledsverket